

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP- 910/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední průmyslová škola strojnická a Střední odborná škola profesora Švejcara, Plzeň, Klatovská 109
Sídlo	Klatovská 109, 301 00 Plzeň
E-mail školy	reditel@spstrplz.cz
IČO	69 457 425
Identifikátor	610 100 645
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Rostislavem Študentem, ředitelem školy
Zřizovatel	Plzeňský kraj Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti	Klatovská 109, Majerova 1, Tylova 57, 301 00 Plzeň
Termín inspekční činnosti	14. 10. – 21. 10. 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve Střední průmyslové škole strojnické a Střední odborné škole profesora Švejcara, Plzeň, Klatovská 109, (dále „škola“), podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále „školský zákon“), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

V roce 2011 došlo ke sloučení dvou samostatných subjektů (Střední průmyslové školy strojnické a Střední odborné školy profesora Švejcara) v jeden subjekt. Nově vzniklá právnická osoba poskytuje střední vzdělávání ve 14 oborech vzdělání technického a humanitního zaměření. Všechny obory jsou vyučovány v souladu se zápisem do školského rejstříku, ve kterém je uveden nejvyšší povolený počet žáků 2624. Ke dni

inspekce se ve 43 třídách vzdělávalo 1082 žáků, z toho 36 podle individuálních vzdělávacích plánů. Budova školy je v majetku Plzeňského kraje.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje požadavky dané zákonem pro výkon funkce, do které byl na základě konkurzního řízení znovu jmenován v roce 2014, a řádně vykonává povinnosti vyplývající ze školského zákona.

Základní normou školy upravující její organizační strukturu je organizační řád. Jeho přílohou jsou vnitřní směrnice, které vyčerpávajícím způsobem postihují všechny oblasti školy. Organizační struktura školy je účelná, kompetence všech zaměstnanců jsou jasně stanovené. Ředitel úzce spolupracuje se svými dvěma zástupkyněmi, na které delegoval část kontrolních kompetencí. Vzhledem k velkému počtu pedagogických pracovníků (100) se jeví jako žádoucí rozšíření těchto kompetencí i na vedoucí předmětových komisí. Většina početného pedagogického sboru splňuje požadovanou kvalifikaci. Vzhledem k věkovému průměru současných učitelů odborného výcviku, kteří jsou odborníky z praxe, se možnost jejich nahraditelnosti jeví jako riziková. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, pro výběr vzdělávacích akcí jsou stanovena jasná pravidla vycházející z potřeb školy. Základním parametrem je zejména doplnění si chybějící kvalifikace. V letošním školním roce je dále upřednostňováno vzdělávání v oblasti informační a jazykové gramotnosti, bezpečnosti práce a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Materiální a technické vybavení školy a dílen je v rámci reálných možností cíleně zlepšováno převážně za pomoci finančních prostředků z rozvojových programů. Výrazným pozitivem je vybavení a zázemí dílen především strojírenských oborů. K naplňování cílů školy a širšímu uplatnění absolventů na trhu práce také výrazně přispívá dobře vybavená a odborně personálně zajištěná svářečská škola (včetně sváření plastů) a široká spolupráce se sociálními partnery z oboru. Pro společná jednání početného pedagogického sboru a konání různých společenských a kulturních akcí školy byla uvedena do provozu nová moderní aula. Školu podporuje také Magistrát města Plzně, jehož účelový finanční dar byl věnován na projekt Technik.

Poradenské služby školy zajišťují dva kvalifikovaní výchovní poradci a školní metodička prevence. Jejich činnost se vzájemně prolíná. Preventivní strategie školy vycházejí z analýzy aktuálního prostředí školy (vyhodnocování sociálních, zdravotních a bezpečnostních rizik). Preventivní ochranné kompetence žáků jsou smysluplně vytvářeny nejen konkrétními informacemi, účastí v preventivních programech a projektech, ale zejména osvojováním si pozitivního sociálního chování. S cílem vybudování základů zdravého kolektivu v nově nastupujících třídách jsou pořádány adaptační kurzy. Pravidelně je rovněž prováděna diagnostika rizik možného výskytu projevů nežádoucího chování žáků již v prvních ročnících. Preventivní působení je založeno na součinnosti všech učitelů, zejména třídních. Pro všechny pedagogy jsou k dispozici kvalitně zpracované správné postupy a pravidla při řešení konkrétních problémových situací. Kariérové poradenství výchovných poradců v sobě zahrnuje řadu informačních, motivačních i vzdělávacích činností. Žáci jsou seznamováni s možnostmi dalšího studia nebo profesního uplatnění v praxi. V rámci poradenství jsou monitorováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a pečlivě zpracovávána související dokumentace. Výchovní poradci

ve spolupráci s metodičkou prevence poskytují rovněž poradenskou a konzultační podporu žákům a rodičům při řešení výukových a výchovných problémů. Aktivně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odborníky ve prospěch řešení individuálních potřeb žáků. Školní poradenství školy účinně přispívá k vytvoření bezpečného prostředí pro vzdělávání. Škola stanoveným způsobem eviduje úrazy žáků. Vede knihu úrazů, ve které jsou uvedeny údaje požadované vyhláškou. Vzhledem k počtu žáků a specifikům školy je úrazovost v posledních třech školních letech nízká.

Personální a materiální podmínky školy dosahují požadovanou úroveň. Aktuální vysoký věkový průměr učitelů odborného výcviku se jeví jako rizikový z hlediska budoucího personálního zabezpečení praktického vyučování.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá podle školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Sledovaná výuka probíhala zpravidla v přátelské atmosféře, chování žáků bylo přirozené, požadavky ze strany učitelů byly jasně formulované a byly přiměřené možnostem žáků.

Hospitované hodiny českého jazyka a literatury měly celkově vyrovnanou standardní úroveň. Organizační formou práce byla frontální výuka doplňovaná řízeným rozhovorem, kterým učitelé získávali zpětnou vazbu o míře pochopení učiva. Efektivní byla zejména práce s textem, vyhledávání, třídění a aplikování informací, prezentace žáků před třídou a sepětí výuky s praktickým životem. Hodnocení výkonů žáků bylo ve shodě se stanovenými pravidly, učiteli bylo vždy zdůvodněno a vycházelo i ze vzájemného hodnocení, k sebehodnocení žáci vedeni nebyli. Znalosti a dovednosti žáků odpovídaly požadované úrovni.

Výuka občanské nauky a zeměpisu se vyznačovala vhodně volenými metodami a formami práce, využíváním mezipředmětových vztahů a zařazováním problémových otázek. Výklad byl srozumitelný a přiměřeně náročný. Žáci měli dostatečný prostor pro formování vlastních stanovisek, vyvozování a diskuzi. Byli aktivní, vhodně motivovaní a projevovali dobré znalosti a dovednosti. Průběžné hodnocení jejich práce mělo jasně stanovená pravidla, jedenkrát bylo sledováno vzájemné hodnocení žáků.

Struktura převážné části sledovaných hodin anglického jazyka byla vyvážená, zařazované učební činnosti vždy odpovídaly zvolenému vzdělávacímu cíli. Učitelé efektivně řídili práci žáků, často založenou na poslechu a práci s textem. Poskytovali jim potřebnou podporu a vytvářeli příznivou pracovní atmosféru. Vhodně střídali různé metody kontroly porozumění. Žáci dobře zvládali zadávané úkoly, aktivně se zapojovali do učebních činností, uměli navzájem komunikovat. Jejich ústní vyjadřování bylo rozvíjeno zejména formou rozhovorů. Míra osvojení požadovaných jazykových vědomostí a dovedností odpovídala jejich věkové kategorii. K pozitivům rovněž patřilo efektivní využití mezipředmětových vztahů a názornost výuky. Učitelé používali audio nahrávky, vhodně didakticky upravené materiály doplňující probíraná témata, k prezentaci nového učiva v některých případech i interaktivní tabuli. Výuku vedli důsledně v cizím jazyce, což mělo pozitivní vliv na proces učení žáků.

Výuka druhého cizího jazyka (německého, ruského) byla vedena kvalifikovanými pedagogy s příslušnou předmětovou specializací. Pokyny zadávali v cizím jazyce s přihlédnutím k jazykovým možnostem žáků. Ve dvou ze tří sledovaných hodin byli žáci

k práci pozitivně účelně motivování jak vhodně volenými pracovními postupy a aktivizujícími metodami, tak průběžným hodnocením. Se zájmem plnili zadané úkoly a prokazovali dobré znalosti. Třetí hospitovaná hodina byla založena na pečlivé přípravě vyučujících a na promyšleném řazení jednotlivých činností. Nedostatkem bylo upřednostňování gramatické složky jazyka, rezervy byly v hodnocení práce žáků. Jejich znalosti byly většinou slabé. Ve všech hodinách byla vhodně zařazena práce s poslechem.

V hodinách matematiky převládalo frontální vyučování v častém spojení se samostatnou prací žáků, při níž byly převážně zadávány úkoly stejné náročnosti bez výraznější diferenciacce podle individuálních schopností. Žáci byli důsledně vedeni k používání správné odborné terminologie, do činností v hodinách se převážně aktivně zapojovali. Prostředky ICT byly k prezentaci učiva využity v části sledovaných hodin, učebnice a názorné pomůcky pouze ojediněle. Hodnocení vědomostí žáků klasifikačními stupni bylo vždy zdůvodněné. V závěru hodin pak (až na výjimky) chybělo vyhodnocení míry dosažení stanovených cílů, sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení zařazeno nebylo. Celkově dobrou odbornou úrovní se vyznačovala také výuka fyziky u technicky zaměřených oborů vzdělání.

Ve sledované výuce teoretických odborných předmětů (Technologie a Strojírenská technologie) převažovala rutinní práce vyučujících bez promyšlenějších cílů a metod, s minimálním nebo žádným využitím názorných pomůcek a motivace. Mimo cvičení z technologie převažovala málo zajímavá a neefektivní činnost učitele i žáků. V případě opakování učiva vykazovali žáci spíše podprůměrné znalosti.

Výuka odborného výcviku a dílenská cvičení byla vedena na vysoké odborné úrovni, s promyšlenými cíli a dobrou organizací práce. Důsledně byla věnována pozornost bezpečnosti práce a ochraně zdraví. Žáci ve všech hospitovaných skupinách pracovali se zájmem a tomu také odpovídaly dílčí výsledky v rozvíjení jejich znalostí a dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání jsou analyzovány a vyhodnocovány vedením školy, při jednáních pedagogické rady a v předmětových komisích. K přenosu informací zákonným zástupcům o průběhu a výsledcích vzdělávání dochází dálkovým přístupem, prostřednictvím třídních schůzek, v případě potřeby při individuálních jednáních. Hlavní příčinou vyššího počtu žáků, kteří se potýkají se studijními neúspěchy v průběhu školní docházky, je zejména vysoká míra zameškaných hodin. Především z důvodu neomluvené absence byla v posledních třech školních rocích 5 až 6 % žáků udělena snížená známka z chování, přičemž cca polovinu z nich tvořili žáci učebních oborů ukončovaných závěrečnou zkouškou a nástavbových oborů. Vedení školy proto přijalo opatření – ve školním řádu stanovilo podrobná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a docházku do školy a dbá na jejich důsledné dodržování. Ve školním roce 2014/2015 provedlo jejich další zpřísnění. Účinnost tohoto postupu bude následně vyhodnocena. Další příčinou neprospěchu je malá vnitřní motivovanost přijímaných žáků ke studiu, která se projevuje zvýšených počtem žáků, kteří odcházejí ze školy v průběhu či závěru prvního ročníku studia.

Na základě analýzy výsledků maturitních zkoušek v jednotlivých školních letech přijala škola opatření ke zlepšení – v učebních plánech byla navýšena hodinová dotace maturitních předmětů společné části maturitní zkoušky a zintenzivnila se práce předmětových komisí. Pozitivně se přijatá opatření odrazila zejména v českém jazyce a v cizích jazycích. Polovinu neprospívajících u maturitní zkoušky tvořili ve školním roce

2013/2014 žáci, kteří byli neúspěšní z matematiky. Jednou z příčin neúspěšnosti je i to, že si matematiku jako maturitní předmět volí prospěchově slabší žáci v ní, a to s odůvodněním, že na rozdíl od cizího jazyka, kde se skládají tři dílčí zkoušky, u maturitní zkoušky z matematiky absolvují jeden didaktický test. Dobré jsou výsledky závěrečných zkoušek žáků tříletých oborů za uplynulý školní rok – z celkového počtu 64 žáků posledního ročníku je ke dni inspekce úspěšně složilo 61 žáků.

Škola provádí vyhodnocování výsledků vzdělávání a přijímá následná opatření.

Závěry

- a) Zásadními pozitivy ve výše hodnocených oblastech jsou: zapojení školy do projektů a rozvojových programů, které napomáhají zlepšování materiálně-technického vybavení školy včetně zkvalitnění zázemí pro praktické činnosti žáků zejména strojírenských oborů, široká spolupráce se sociálními partnery především v oblasti odborných předmětů a praktického vyučování. Vysokou úroveň vykazuje výuka odborného výcviku a praktických cvičení.
- b) Ve škole nebyly zjištěny žádné zásadní a neodstranitelné nedostatky.
- c) Rezervy přetrvávají v efektivitě výukových postupů v teoretických vyučovacích předmětech, kde došlo pouze k částečnému kvalitativnímu posunu v používání metod aktivizujících žáky a systematickém využívání formativních metod hodnocení.
- d) Ke zlepšení uvedeného stavu ČŠI doporučuje přenést kompetence v kontrolní a hospitační činnosti i na předsedy předmětových komisí a posílit jejich roli v metodickém vedení pedagogů.
- e) Od poslední inspekční činnosti došlo ke sloučení dvou samostatných subjektů naprosto odlišného zaměření. Z rozhovorů s učiteli vyplynulo, že se podařilo ze dvou kolektivů vytvořit jeden funkční celek.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Plzeňského kraje dne 31. května 2001, č. j.: 196, včetně Dodatků 1 - 12 ke zřizovací listině
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 7. 2011 vydané MŠMT, č. j. 17 155/2011-25
3. Výkaz o střední škole M 8a podle stavu k 30. 9. 2014, Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2014
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Střední průmyslové školy strojírenské a Střední odborné školy profesora Švejcara, Plzeň, Klatovská 109 vydané hejtmanem Plzeňského kraje dne 19. 5. 2014, č. j.: ŠMSpers./3/14
5. Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení vydané v Plzni, krajským pracovištěm NIDV, číslo osvědčení 10-06-14-51/15 ze dne 15. dubna 2011

6. Výroční zprávy Střední průmyslové školy strojnické a Střední odborné školy profesora Švejcara, Plzeň, za školní roky 2011/12, 2012/13 a 2013/2014
7. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání Střední průmyslové školy strojnické a Střední odborné školy profesora Švejcara, Plzeň
8. Školní řád vydaný 22. 8. 2014
9. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 10. 2014
10. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a učitelů pro školní rok 2014/2015
11. Třídní knihy platné ve školním roce 2014/2015
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015 a Plán práce školního metodika prevence 2014/2015
13. Zpráva o činnosti v oblasti výchovného poradenství ve školním roce 2013/2014, Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2014/2015
14. Plán EVVO pro školní rok 2014/2015
15. Plán práce na školní rok 2014/2015, vydaný 27. 8. 2014
16. Kniha úrazů vedená od školního roku 2011/ 2012 k datu inspekce
17. Koncepce rozvoje Střední průmyslové školy strojnické a Střední odborné školy profesora Švejcara, Plzeň, Klatovská 109
18. Plán dalšího vzdělávání 2014/2015 a Dlouhodobý plán DVPP
19. Plán hospitací 2014/2015, Zprávy o hospitační činnosti ve školním roce 2013/2014
20. Zápisy ze schůzí předmětových komisí
21. Školní matrika v listinné a elektronické podobě
22. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2013/2014
23. Příkaz ředitele školy 2014/2015 – 1 (vydán pro zvýšení bezpečnosti)
24. Zpráva o hospodaření za rok 2013
25. Inspekční zpráva Čj.:ČŠIP-39/11-P ze dne 18. 2. 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e- podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Radomíra Vosejpková, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Vosejpková, v. r.

Ing. Ivana Eöllösová, kontrolní pracovnice

Ing. Ivana Eöllösová, v. r.

Ing. Pavel Honzík, školní inspektor

Ing. Pavel Honzík, v. r.

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Majerová, v. r.

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Mgr. Darina Motlíková, v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček, v. r.

Ing. Mgr. Ivan Veselý, odborník
na odborné vzdělávání

Ing. Mgr. Ivan Veselý, v. r.

V Plzni 14. listopadu 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Rostislav Študent, ředitel školy

Ing. Rostislav Študent, v. r.

V Plzni dne 4. 12. 2014